

A' ROMAI TSASZARIES AP. KIRALYI FELSEGE-
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

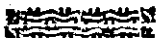
Indúlt BÉTSBÖL Kedden 12. Juliusban 1791.

Frantzia Ország. Páris 27. Juny.

Minek-előtte az el-fogattatott Király Párisba vissz-
sza érkezett volna, a' Nemzeti-gyűlés
azi végzette vala felölle: 1.) Hogy mihelyt a' Ki-
rály Párisba a' maga lakó-helyére be-érkezik, a-
zonnal egy őrizet tétettsék ajtója eleibe a' Nem-
zeti Gárdákból; kik a' Nemzeti Gárdák' leg-főbb
Vezére Fájette igazgatása alatt lévén; ő tartozzék
a' Királynak személyéről és minden más környül-
állításairól számat adni. 2.) A' Korona Hertzégnek
nem külömben Strázsa állittatik a' Generál Kom-
mendáns vigyázatja alatt, és a' Nemzeti-Gyűlés
ennek Udvari Mesterül egy nevelőt fog valószítani. 3.)
Mind azok a' személyek, kik a' Királyt kísérik va-
la, fogságba tétésenek, és vallattattalsanak-még.
A' Király és Királyné pedig különösen és el-mélt:

H h h

Király

hatatlanúl vallattasának - meg, hogy a' Nemzeti-Gyűlés ezekről további végezéseket tehessen. 4.) A' Királynénak is külömböző helyen különös őrizete légyen. 5.) Míg a' Nemzeti gyűlés bővebb rendelkezést tenne, tehát a' 21. dikkben ki-adott végezés maradjon meg, mely a' *Justitz* Ministert arra kötelezi, hogy a' Nemzeti-gyűlésnek parantsolatjira a' Státus Petsétjeit nyomja-fel, és ezen petsétlésre már tovább a' Királynak helyben hagyása éppen szükséges nem lészzen. 6.) A' Ministerek, az Ország Kints-tárjai mellett lévő Tisztviselőknak fő Kormányozója, a' rendkívül való *Kasának* Királyi Komissáriusa, és az ezen Kasákból való fizetéseknek fő Tisztviselője hatalmat és parantsolatot nyertek a' Nemzeti-gyűléstől, hogy ki-ki a' maga Tifztségében tellyes hatalommal járjon, és csak egyedül a' Nemzeti-gyűlésnek tartoznak ennek utánna számadással. 7.) Hogy ezen rendelkezések, a' belső dolgokra ügyelő *Ministernek* parantsolatjára azonnal *Párisnak* minden fertállyaiban trombita szónál hirdettessenek - ki és a' *Párisi Departamentom Directoriumjának* adattasának által.

A' múlt-hónapnak 25. dikén estvéli 7 órakor érkezék vizsza a' Frantzia Király Párisba. kinek szekere előtt 6, szekere után is 6 töltött ágyuk mennek vala. Az egész út pompában elől megyen vala egy sereg lovaság, mely út nyitta: ezt követte a' Nemzeti Gárdának fő Vezére *la Fayette* a' maga Generál Stábjával; ez után egy Batalion fegyveres Gránátéros, a' Tartománybéli Nemzeti Gárdák — a' vén katonáknak és a' fegyverkezést tanuló gyerekeknek Batalionjak — a' véghetetlen sokaságú dobosok serege, kik dupla marsat vernek vala — ezeket követte tsorda Nemzeti Tartománybéli öfzve tódult Gárda-telt — egy nagy számból álló újonnan állított Gránátéros Batalion — egy sereg lovas katonaság — az öfzve tódult kokárdás népnek ropant sokasága.

— — — — — Mind ezek után is megyen vala egy dobosokból álló Se-

reg, kik az első dobosokat mindenkor a' dupla marsal válták-fel — és utannak a' Nemzeti Gránátérosok mennek vala, kiket követé a' Király szekere. A' Király a' hátulsó ülésbe jobb-kéz felől, a' Királyné pedig ugyan ott bal felől ülven, a' kettő-között közből ül vala a' Nemzeti-gyűlésnek edgyik Tagja *Barnavé* Ur. Az első ülésben, ugyan azon szekeren valának a' Korona Hertzeg, *Erzsebeth* Her-Hertzeg Aszszonnyal és a' Király Kis aszszonnyal. Hátul a' szekeren állaaak vala 8 Gránátérosok; és elől 3 (Postillion) Posta Kotsis köntösben öltözött Királyi Test-őrök kurta vasban, mint a' kik a' Királlyal ezen köntösben találtattanak vala. — A' 2-dik szekérben ültenek a' Nemzeti gyűlésnek Biztosai *Damás* Urral és a' Korona Hertzegnek Udvari Mesterejével *Turél* Aszszonnyal. A' 3 dik szekér viszi vala *Drottet*, *Mangin*, *Pailleblon* és *Pontant* nevű *Várennéből* való Polgárokat, kik a' Királyt a' magók Városokban megtartoztatták vala; és ezek után megyen vala azon szekér, melyben a' Királyné Kamarás Aszszonyai és a' több Hertzegnék ülnek vala — végre pedig egy fedél nélkül való Kotsi borostyan Készorúval bé-fedve, mint győzedelmi szekér, azon Nemzeti Gárdaktól vitetik vala, kik a' Királyt *Várennében* szerentsésen elfogták — és leg utoljára kíséri vala mindezeket egy Batalion Nemzeti Gránátéros; és az után ezen győzedelmi pompára öszve tódult Nemzeti Gárdáknak Izám nélkül való sokasága. Ezen rendel és pompával meg kerülven Páris háromszöt, midőn a' Királyl szekér a' Királyi Kastély előtt meg állott; a' sokaság ezt kiáltja vala: *a' Törvény! a' Törvény!* melyre a' népek oly nagy lárma hangja telé el a' levegőt; hogy a' Nemzeti-gyűlés kéntelenítették *Commissáriusokat* küldeni oda, hogy a' veszedelemben forgani láttató személyeket a' népek dühösége ellen vegyék óltalam alá. A' Király és a' Királyi Famillia le-szállának a' szekérből, és a' Kastélyba kísértetvén — óltalam alá téteték. Már most az egész sokaság ujj lármát üte,

és a' rövid asbann lévön 3 Királyi Testörzöknek feieket kéri vala, és a' Nemzeti-gyülésnek Biztatsai alig találhatának módot ezen 3 szereztsélelennsk meg-szabadittásában, hogy ezek minden életek veszedelménélkül fogságba vitethetének; kik közzül az edgyikről azt jegyzették meg, hogy ezen Környüllásaiban keserves gönyveket hullat vala. Mihelyt a' Király a' Kastélyba meg-érkezett azonnal le-feküött. — —

— A' Királyné ezen viszsa menő utjában nagy rettegéseket állott ki; nevezetesen *Várennében*, midön meg állittatott; mert a' Nemzeti Gárdák már tálba vették vala Hintóját. — — — — —

Midön ezt a' Királyné észre vette volna a' maga kised fiát és Leányát édes Anyai Karjai között rebegő szivéhez szoritván, gönyvel ásztatja vala ezeket. — *Bondi ban*, hól a' Királyi Famillia 25 dikben, még Párisba lets meg-érkezések előtt ebédelt vala, el-ájula a' Királyné, és alig ébrad vala edgyik ájulásából, a' midön a' másikkba esék. — Bé érkezése után a' Királynak azonnal minyájon —

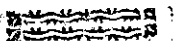
— — a' Nemzeti Gárdák őrizete alá esének, — — — — —

Meg-érkezése után a' Királyi Familiának Párisba azt végzette a' Nemzeti gyülés, hogy mind a' Király, mind a' Királyné *inquiráltassanak* a' magok el-szökésekről, mely végre Députátosokatis rendeltének, és küldettenek mind a' Királyhoz, mind a' Királynéhoz. A' Király azzal mentette a' maga utját, hogy az országból nem akart volna ki-menni, tsak *Várennéig* szándékozott, és Párisban ezen környüllallok között veszedelmesnek tartván maradni, azon eröss várban kíván vala addig lakni, mig tőkélletes tsendellég lenne az országbán, a' honnan a' szélekre is, az idegen erőszaknak bé-ütése ellen jobban vigyazhatna — hogy étzaka ment azért tselekedte; mert bátorfágosobbnak ítélte éjjel menni s. t. A' Királynak és Királynénak vallás tételét bé vitték és fel-olvasiák a' nemzeti gyülésben de semmit sem végeztek felölle, mig a' többi, kik a' Király.

rállynak utjában részefek, nem *inquiráltak*, kik
 minyájon kemény foglágban vagynak — — —
 Már most azt végzette a' N. Gyűlés, hogy a' Ko-
 rona Hertzegnek egy igazgatót válofszanak, ki a'
 Hertzeget nevelje és erről életével számoljon. Sza-
 bad egész Frantzia Orizágban akár mellyik Polgár-
 ra *voxolni* ezen hivatalra; de a' Nemzeti-gyűlés-
 béliek közül senkire sem. — A' Hadi Minis-
 ternek azon rendelés adatott, hogy 16 Generálisokat vá-
 lofszon még, u. m. 4 Generál Lájdinántot és 12
 Feldmarhalt, akár a' most szolgáló fegyveres nép
 közül, akár ezeknek számán kívül lévőket. 8
 elztedőre való puska port és más hadakozó esz-
 közöket készítenek; 18 hónapra 200 ezer népnek
 minden szükséges eleséget gyűjtenek öfve. 3| Tábor-
 nak, mellyek 60 -- 60 ezerből fognak állani; látorokat
 's egyéb szükséges dolgokat készítenek: a' népnek
 fegyvert olzogatnak, és minden erőszakos történet-
 re magokat kélzen akarják tartani,

*Következik az előbbi Kurirbann félbenn maradott ma-
 ga ki-nyilatkoztatása a' Frantzia Királynak, mel-
 lyet Párisból való el-induldsakor hátra hagyott,
 és a' Nemzeti-gyűlés elejébe terjesztetnt kivánt.*

„A' Nekkernek örvendező emberek azzal is
 nagyra űzni kívántanak, hogy a' Királynak nevét
 ennek alkalmatofságával ne-is emlitenék; ugyan ek-
 kor a' Királynak Kurirja el fogatott és meg-*visgál-*
tatott; Levelei el-vétettenek és fel-bontattanak; a'
 Nemzeti-gyűlés a' Királyal maga is tsúfolkodni lát-
 tizatott; midőn a' Király, olly izéllal, hogy magá-
 val békelséget hozzon, *Párisba* jönné, el-*vala vé-*
gezve, hogy senki is: *éllyen a' Király!* ne kiálta-
 ná; sőt javasoltatott, hogy a' Király félre állittat-
 ván, a' Királyné Klafromba tétettetnék, a' melly
 tanáts adás tapsolás által fogadtaték. Midőn 4 dik-
 ről 5 - dikre virradó éttzaka javasoltatott volna a'
 Nemzeti-gyűlésnek, hogy a' Királyhoz menvén,
 tartaná nálla a' maga tanátskozásait: azt nem tse-
 lekezzi — felele ez — mert méltósága ellen fogna
 lenni

lenni. Az időtől fogva mind újabbak meg újabbak a' borzasztó történetek. Egy ártatlan ember a' Királyi kertbenn a' Királynak szemei előtt kinoson ölettetett meg; tsak a' Vallásnak és Királyi székek betsmellői tartattanak tizteletbenn. Jul. 14-dikén, midön a' frigynek innepe tartatnék, közön-ségesen ki jelentette a' Nemzeti-gyülés, hogy azon Frigynek feje a' Király volna: mey-is nem egyebet tett, hanem hogy a' Nemzeti-gyülés a' maga gondolatja szerint, mási is rendelhetne annak fejévé. A' Király külön valóztatott vólt a' maga Familiájától: mindazonáltal Párisi mulatásábann ezek vóltak leg-bóldogabb szempillantásai a' Királynak. Az (ugy nevezett) Mádámok, a' Király Alfzony vérei, midön áhítatofságból Roma felé útoznának, útiyokbann minden emberi törvények ellen megakadályoztatának. Azon személyek, kik a' *Vincennes* támodásban a' Király mellett tartottanak, méltatlanságot szenvedtenek, és fegyvereik ezeknek a' Király szemei előtt törtétenek ölzve. A' Király egy betegsége után szent *Cludha* készülvén, az ő *Öli* Vallásbéli szokása vétetvén fogásul elő, megakadályoztatott szándékábann, sőt a' titkos Gyülések ellene, mint a' Törvények meg-szegője ellen panaszoltanak; az után hiv szolgait mellőlle el-váloztatották, és előbbi fogságára visszra térni kényszerítették. Az után arra-is kényszerítették, hogy a' Külső Hatalmofságokhoz küldetett esmeretes irást helybe hagyja, és imáttóságos házát meg-változtatván, más Paphoz járjon *Mise* halgatni. — Mind ezekre az okokra és azon lehetetlenségre nézve, melly szerint a' Király a' roszszaknak meg jobbit-latását lehetetlennék lenni állitya vala, természet szerint való vala ez, hogy magát bátorságba helyhezteni munkáiödnék. — *Franziák!* még pedig *Ti*, siket eddig a' Király a' jó *Páris* várossa lakos-sainak szokott vala neve ni, ne hidjétek az egybe esküdték hitegetéseinek, fordullyatok ismét visszra Királyotokhoz: Ó, ha a' *Ti* szent vallásotok tizteletben tartatjátik, az Uralkodás bizonyos lábra, szabad-

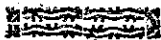
szabadságtok pedig állandó fundamentomra helyhezre-éndik, néktek mindenkor barátotok fog lenni. — A' Levélhez még e' következő tóldalék vala hátúl hozzá adva. — „ P. S. A' Király parantsollya a' maga Ministereinek, hogy az ő nevében semmi parantsolatokat all-írás által, még más rendelést nem vesznek, meg ne erőlsittsenek, 's hogy a' K. Petsétnek őrzője, mihellyest ő Felsége tőlle kívánni fogja, a' Petsétet ő Felségének kezébe küldje. „

Be nagyon különböz ezen elő-adástól, ama, rövid, de fontos elő-adása a' Revolutziónak, melyet Condé Hertzeghez útasított Leveléből olvasunk a' Királynak. Ez az:

„Egy nagy Revolutzió történt a' Hertzegséged' Hazájában, a' melly mindazáltal nem egyébből áll, hanem azoknak a' fok vissza-éléseknek el-törléséből, mellyek a' Népnek tudatlansága, a' Papságnak hatalma, a' Ministereknek szabad akaratjok szerént való uralkodása, 's a' közönséges hiba miá, már néhány századoktól fogva gyültek rakásra. Most minden meg változott, ezek a' vissza-élések nintsenek többé, 's egy oly polgári alkotvány emelkedett fel ezeknek dűledékein, melynek fundamentoma az egyenlőség, és szabadság; 's a' melly egyfzerre maga helyére állítja a' Nemzetot, az uralkodást, és az én hatalmammat. A' Felséges Nemzetnek tsupán oly Polgárjai vagynak már most, kik hasonlók egymáshoz, a' magok jussaikra nézve; nintsenek más Urai, a' Törvényen kívül; sém más eszközei, hanem a' közönséges Tisztviselők, kik között első én vagyok.“

Hazánkbéli Hazánkbéli elegyes Tudósítások,

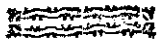
Ezen hónapnak 27-dikén léssen *Eszterházádn* az Uralkodó Hertzegnek *Instellátziója*, és azon Hertzegi pompás innep, melyre már 80 ezer lámpások állanak készen, és a' mely leg-alább 300-ezer forintokbaq

amabba a' Vármegyébe álhafson által, vagy nem? — és tsak alig ha a' kérdésbéli utolsó szó nem felel-meg.

Balatintz 1. July. — „Nálunk-is a' Sz. *Médárdusról* való vélekedés egészízen Juniusnak 26 dikáig bizonyosodott-meg; a' midőn azt meg-hazúdtalta a napig tartó szörnyü melegség, a' mellyre 29 dikén igen fellegekkel horitatott-el az egész futkasó ég. A' nagy villámlás, mennydörgés, tsattogás, és zápor első majd egész három óráig tartott. Martyántzen, Murai Szombatban, és Lippótzon egy más-tól nem meszize lévő helységekben nevezetes károkat okozott: a' Martyántzi toronyba kétszer ütött, és az alatta álló egy jámbor paraszt ember, a' ki még nem tudta azt, hogy a' mennykő a' magas helyeket szereti, életétől meg-fosztatott. Murai Szombatban a' Kollárné egy igen jámbor, és példás Afzszonyosság házában éppen az ebédlő asztalra, a' melly mellől különös Isten gondviseléséből tsak három vagy négy minutával előbb, mintsem bé-ütött keltének-fel. A' láng az egész házat egyszerre elfoglalta, a' nagy füst, és ijedés miatt igen keveset ragadhattak-el a' tűzből. A' legitők között jelen volt, és embert szerető szívét, ki-mutatta különösen ő Nagysága Ifjú Gróf *Szapári Péter*-is, a' ki a' sok viz hordásban és tűz óltásban magán lévő szép köntösét felebarátja kedvéért haszon vehetlene tette. Lippótzon egy özvegy Afzszony házába ütött, és pedig háromszorosan. Itt négy személyt sértett-meg; a' Gazdalfzszonyt, a' ki azon szempillantásban kilentz árva gyámaltalan, és nevetlen apró gyermekeket maga után hagyván meg-is hólt: egy gyermeket, a' kinek tsak a' lábaszárát égette-meg, egy más Afzszonyt, a' ki az egyik kezében korsó vizet, a' másikba pedig egy tsetsemöst tartván, éppen a' mennykő alá lépett volt a' házba. A' tsetsemősnek semmi baja se lett, sem pedig az Afzszony ruhájának, hanem a' testének egy feléjéről a' bőrét le-nyúzta, a' melly tsak másnap váltt-el a' testétől. Negyedik meg-sértetett

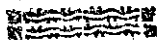
Ize.

fzemély volt egy 14 elztendős Leánya a' meg-hólt Gazda-afizonynak. Ez a' kettő-is már a' halál tor-kába volt, de talám az ér vágás, és a' verejkezetés segített rajtok. Soha sem láttam nagyobb félelmekbe, és fájdalomokba az embert, mint itt; de soha se is tapasztaltam egy tsendesebb, meg nyugodttabb, az Isten akaratjára magát jobban reá bízó szívet, mint ennek az edgyügyü paraszt Leánynak volt. Elsőben is nagy burzósággal, és a' mellette álló fokaságnak el-bámúlásával ajánlotta magát, és szegény meg-hólt Annyát a' felséges Isten kezeibe. Azután Isten akaratjára bizván magát, könyörgött néki, hogy e' jelen lévő szenvedését, és ki-mondhatatlan nagy fájdalmaikat fordítsa javára, és maga ditsőségre. Utóbb az ott állókat nevezetesen pedig a' testvérjeit, és Atyafiakat igen hathatós szavakkal arra kérte, hogy ők-is érte, és véle imádkozzanak. Utollyára nagy tsendességgel előlzóllítván az örög Annyát panasz képpen kérdezte, miből élett, hogy hamarább ki nem húzta a' veszedelmes füst és láng közül, a' kinek-is az ő mentésével hogy t. i. maga se tudta a' nagy meg-ijedés miatt hol legyen, meg elégedvén az Istennek boldog ki-mulásért esedezett. Egy ilyen példás, tsendes, és magáról el-nem felejtkező szívet nem a' Philo-sophia, nem az emberi véleményeken épült tudomány: hanem tsak az igazságnak kútfejéből szedett erköltsök, a' jövendők reménysége, és azoknak megtudója öntheti az emberbe. Ez tsak egy paraszt Leány, de nem érdemel-e több ditséretet mint sok más, a' kiknek egy leg-kisebb véletlen tsapás-is szíveiket ugy meg háborithatja, mint az esivéli szel-lőtske a' vékony ruhájokat. Nem az eredet, hanem az erkölts teszi boldoggá az embert.

Ladány 25. Juny. — „Most a' leg-közelebb múlt Tsötörtökön, u. m. UR napján 3 szomszéd Helységeinkben a' menykő 2 Templomat, és a' mezőben 2 embert meg-ütvén, ebből némely természet dolgaiban jövevények azt a' bal ítéletet tették, hogy az embereken azért történt legyen, mivel az
nap

nap a' mezőn kaszáltanak; a' Templom meg-ütéséről pedig ezer 's meg ezer vak itélettel vagnak. Az ilyen Pápaszemes orral sem mészze látó emberek még nem sok; felhőkön mentenek keresztül *Blanchárdal* a' Levegőben; 's a' *practica Physicát* lem sokáig tanútták; mert kölömben a' tsetszopó borjut ökör alatt bizonyosan nem keresnek. Ha ezen menykőtől meg üttetett 2 Kaszások egy olyan rétbén kaszáltanak volna 1000-ed magokkal; hol a' menykőtől meg üttetett 2 Templomak között egyiken (*conductor*) menykőfogó lett volna; és azon Kaszásokhoz nem mészze lett volna épülve, few a' kaszásokat sem a' Templomat nem találta volna a' menykő; és így a' menykő ütést is elkerülheti az ember ökkal módal — 's valóban lehet is azokon a' tehetősöb városokon és falukon tsudálkozni, mellyeknek Tornyakon menykő fogó nintsen. Az efféle meg-rög-zött bal itéleteknek mind a' tudatlan vakság, és a' vak tudatlanságban való nevelés az oka; mely még a' nagyobb házaknál is, kivált az Aszfonyi nemben sok helyt uralkodik. — A' fennebb múlt száraz esztendőben, egy bizonyos Uri ember Erdélyben, kinek a' szénatermő rétje éppen a' folyó viz partyán vala; arra a' bölts gondolatra vetemedik, hogy a' folyó vizet botsássa keresztül rétjén, hogy teremjen szénája; mellyet midőn szinte tselekedne. — Ne botsássa szíyem! mond a' Felesége; ne kifiztsük azzal az Istent — ad nekünk első ha akarja; és így addig imádkoztunk az elsőért, míg a' szárazság miatt egy szál széna se termett azon a' réten; mellyen ha a' vizet keresztül botsátattuk volna a' réten; az eszközökkel dolgozó bölts termézet bőv szénát adott volna. — Jó azért az imádkozás, és szükséges kötelelsége ez minden Keresztény embernek; de ha valakinek viz feküdt meg gabona termő földjét; 's arani akar rajta, árkolja el onnan; és ha a' folyó viz partyán lévő széna rétjén a' száraz időkben kaszálni akar, botsássa keresztül a' vizet azon — ne félyen, hogy azért az Isten meg-bünteti; mert — *Senkinek sült Füzén*

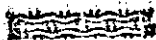
Fátzán nam repül szájába. — Pipázva hanyatán fek-
vén a' szobába. Mind otthon, mind az Oskolákban
hibás a' nevelésünk. A' bal itéletek meg-gyökerez-
nek és vérré válnak Jankóban, melyet a' szürke
hajú János-is alig izzadhat-ki annakutánna, 's tsak
ez az oka az ilyen Hottentottat illető itéleteknek.

A' tüzes menykőre, az légi háborukkal járó
gyakor elsőzésekre, és a' jég-elsőre panaszolkodó
Levelek más szegleteiből ottan ottan jönnek Ha-
zánkna; de azonban minden felől közönségesen
azt írják, hogy a' bölts természet ideji adománya
gazdag a' bámulásig. — Erdélyből Alsó-Tser-
nátonból Jun. 22-dikén ez iratik: — „Ezen a'
környéken semmi nevezetes újságunk nem történt;
azt irhatom mindazonáltal, hogy Jun. 21-dikén igen
meg-rettentünk vala; mert a' 20-dikban tartott rend-
kívül való hévséget egy olly rettentő menydörgés
követé, melyhez hasonlóról alig emlékezünk. Ez
után fél-óra alatt 2 rendben akkora jegek hullá-
nak, mint egy egy magyaró, sőt nagyobbak-is;
mellyek kerti-veteményeinket 's t., mezei gabonaink-
nak kevés kárával, meg-emésztették. De ezen tür-
hető kárunk mellett vigasztal és gyönyörködtet ben-
nünket a' bőv kezű Természet; mert a' mi 100 esz-
tendőn fellyül lévő örög embereink-is azt valják,
hogy soha még ilyen hőv termést nem értenek,
mint az idén vagyon egész Háromszéken; melly ál-
dását a' Kegyelmes Istennek ha szerentsésen bé-ta-
karithatjuk, azon keserves szükségeinkből, mellye-
ket a' fennebb múlt 2 szük esztendőök okoztanak va-
la, egészzen ki-gyógyulunk. — Kézdi Vásárhelyt
a' búzának árra 1 véka 1 R. for. 30 kr. Ros 1.
r. for. Törökbúza 1 r. for. Zab 25 kr. — Az ár-
talmas elsők itt más helyeken-is jártanak. Az ü-
regebb és edgyes Székely katonák ottan ottan jö-
nek vilzsa szabadsággal Oláh Országból; de az
ifjabbak duplán váltják ezeket.

Czegléd 1. July. — Közlöm az Urral az itt
a' mi szomszédságunkban N. Körösön F. Urunk Ko-
ronázásáért véghez ment Te Deum Laudamusnak
meg-

meg-ünnepeltetését: melly későre eñk ugyan, de mivel a' másokéitól különbözik, méltó a' le-írásra. — Öszve jövének két emberek, hogy azon Vasárnapot, mellyen ez történt örvendetesebbé tehetség, így kezdenék gondolkodni és beszélni edgyütt. Ha az eddig ujjságokban le-iratott *Te Deum Laudamus*nak innepein csak a' tehetősebb és gazdagabbak vendégeltettek és vigadtak: talám semmit sem vétkezünk a' mi F. Urunknak ditsősége, és ezen innepnapnak szentsége ellen, ha a' mi tsekély téhetőségünkhöz képeest minden Vallások különbözése nélkül ezen szük időben, Városunk-béli lakos szegényebb embereknek segítségül lészünk, hogy legyen nekik-is okok jobban gondolkodni, és a' mi kegyelmes Fejedelmünkért buzgobban könyörögni. Illy tzeלבól adott T. Zs — *István* a' magáéból a' szegények számára 100 R. forintokat, az ott szálláson lévő katonaság számára pedig, kik 84 személyekből állottanak, mindeniknek 10 krajtzárokat 's egy egy font húst és 10 Akó bort; az oskolában tanuló ifjak számára egy-egy font húst és egy Akó bort. Ns. M. *Samuel* Ur-is adott 25 forintokat. A' hirdetéstől-is többen, mint 100 kenyér nélkül való szegények segiltettek-fel egy egy véka buzának árával, minden vallástól-i különbözés nélkül. A' Tanátsi érdemes Rend által pedig a' katona Tiszt Urak meg-vendégeltettek 's a' t.

Szathmár 26. Jun. — Agyan lötték a' N. *Majthényi* Svábok a' Templomjokat. „Ezen hónapnak 23-dikán, midőn az *UR-napi* tzeremonián legjobban buzgolkodnának, a' töltés fel-hágott a' zsendejezet közé, mellyet észre nem vévén, a' szép Templom meg-gyúlt, és tornyostól, harangostól, 's minden éghető eszközökkel hammuvá égett. Vallyon a' Török hartzon tudnának ennyire menni a' Svábok?

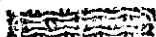

Végző-jegyűsek. — Pruszfiában szabadsággal bocsátatnak a' Katonák. A' Párisi Nemzeti gyűléshez 2 Biztosokat küldött Pruszfiába. — *Szisztóban* minden órán új hír üti ki magát, és úgy hiszik Bétsben, hogy 3 hetek alatt ki fognók a' békelesség pontumjait hirdetni — de nem lehet hinni vakmerőképpen. — A' F. Királyné ma utazék el *Laxenburgból* Ferentz fő Hertzeggel. Némellyek azt tartják, hogy ő Felsége a' Király eleibe ment volna; mások pedig azt erősiük, hogy *Máriatzélbe* kívánna jelen lenni; hol újra egy tsudát történtenek lenni hírelnek, azt t. i. hogy a' Boldogságos Szüz képén lévő drágaságok, a' legnagyobb öfizet alatt egy-lyeriben mind el tűntenek és oda lettenek: — Mi hirt írunk, nem tsalhatatlanságokat — az idő tessz bizonyosságott némely történetekről — 4 nap fognák ő Felségek tsak oda lenni.

Lengyel Ország. — *Varsóban*, valamint szintén *Párisban*, az Hazafiak Klubot formáltak; mellyet *Konstitúció Klubjának* neveznek. Ebben senkinek mások felett való elsősege nintsen: itt minden bölts és jó Hazafi, első. Ezen Klubnak palotájában, midőn az, közelebbről a' Polgárság innepét enné és inná, ilyen közönettel lépék-bé a' Király: *En az egyesülés innepének szemlélésére jövök.* — A' Lengyeleknek nem igen teitzi, hogy a' Frantziákat azzal ditsekedni hallják; mintha a' *Revolutzió* dolgában őket követték volna. Nállok, így szólnak ők, ez után-is, szintén mint eddig, Nemes, Polgár és Paraszt vagyon: midőn ellenben a' Frantziáknál ezen nevek között tsak akkor öltözi valamellyiket valaki magára; midőn a' más kettőnek prédálására és gyilkolására szándékozik. Még eddig fel sem akasztatott a' Lengyel *revolutzió* egy embert is; és egy fő hazafinak-is fejét *Varsóban* még eddig e' miatt karóba szurva széllyel nem hordozták: s. a' t:

Nevezetes Történet. — A' hét esztendő's hábo-
rúnak végződésével, kéntelenített volt vitézi szol-
gálatjából ki-lépni egy *Prusszus* Oberlíieutenant,
a' ki mindenkor igen derekasan viselte magát.
Minthogy feleséges, gyermekes, 's azonban szegény
Ember volt az Oberlíieutenant; minden nap meg-
jelent ő *Fridriknél*, 's kérte, hogy segítse rajta. A'
Király; vátig mondta néki, hogy várakozzon, mert
még nincs módja a' segítségben. De; nagy szük-
ségben lévén az Oberlíieutenant, csak nem tágitott
biz ő a' Királyon. Ezen meg-bószszankodott *Fri-
drik*, 's meg-parantsolta, hogy többé hozzája ne
botsátsák azt az alkalmatlan Embert. Történetik
azonban, hogy egy pasquillus (motskoló irás) jő
ki a' Király ellen. *Fridrik*, nem igen szokta volt
az efféléket fel-venni, valamint *VIII. Innocentius*
Pápa *); hanem akkor ugyan csak 50 arany jutal-
mat tett-fel annak, a' ki ki-nyilatkoztatja a' pas-
quillus' szerzőjét. — Az Oberlíieutenant újra meg
jelen, a' Király' külső-szobájában. Mondják néki
a' Király' emberei, mit parantsolt legyen nékik
ő eránta a' Király: — „Nékem nagy dolgom van
a' Királlyal, felele az Oberlíi., és szükségesképpen
kell vele beszéllenem.“ Meg-jelentetett a' dolog
a' Királynak, ki is leg-ottan bé-botsáttatta magához
az Oberlíieutenantot; hanem illy szókkal fogadta:
„Meg-mondtam már sokszor, hogy még nem segít-
hetek Kenden.“ „Nem kéni jöttem én, F. Uram!“
felel az Oberlíieut. meg-háborodva. — „Felsé-
ged, 50 arany jutalmat tett-fel; a' minapi parquil-
lus szerzője' ki nyilatkoztatójának. En vagyok, a-
zon pasquillusnak a' szerzője. Büntelje meg Felsé-
ged

*) Midőn igen reá estek volna egyko erre a' Pápará a'
Kardinálisok, hogy büntetné meg bizonyos Pasquillusnak
a' Szerzőjét, a' ki igen kiméltelenül ki-helt a' Római
Údvar' vétkéi ellen, ezt felelte nékik: „Az az Ember,
igazat ír; ha meg akarjuk, mint hazugot, büntetni, előbb
azzá kell tennünk, 's szükség magunkat meg jobbita-
tunk.“

ged a' vétkest; hanem fizetteke-ki az 50 aranyat az én szerentséllen Feleségemnek, hogy legyen néki minn venni kenyeret, maga, 's az ő szegény Gyermekei' számára. " — „ Ördög vigye el a' Kend fejét — mondá a' Király — Kendnek Spandoubá kell menni. " „ A' mint tettik, ugy bánjon velem Felséged, mondá az Oberfl.; de hát az 50 arany? " „ Egy óra alatt meg fogja kapni a' Kend Felesége " felelé a' Király. Ekkor, el-akart a' Király' izemei elől távozni az Oberfl.; hanem a' Király, le-ülvén a' maga író asztalához, meg-szóllítja az Oberfl. „ Várják Kend " ; ugy mond, 's minnekutánna egy tzedulát irt volna, oda adja azt az Oberfl. nak olly hagyomással, hogy adná által azt a' Spandaui Kommendánsnak. A' Levél' tizmjé alá e' volt írva: „ Előbb fel nem kell nyitni, hanem ebéd után. " — Fridrik tudta volt már ekkor a pasquillusnak valóságos Szerzőjét; nagyon elbámúlt 's meg-indult tehát az Oberflieutenántnak nemes hazugságán, a' kinek érdemei esmeretesek voltak előtte; 's a' kit tsupán az inség, és utolsó szükég vihetett illy alatsouító tselekedetre. — A' szegény Oberflieutenant, el megy meg sebhedett szívvel Spandoubá; oda adja a' Király tzedulaiát a' Kommendánsnak, 's únszollya nagy rettegések között, hogy nyitná fel azt. De a' Kommendáns, nem tellyesíthette kérését, a' Királynak világos parantsolaija ellen hanem midön fel-vitték volna a' paszpósztot, fel nyitotta még is a' tzedulát. — Minémü indulatok származhattak ekkor mind a' Kommendánsban, mind pedig az Oberflieutenantban: inkább lehet azt képzelni, mint sem vóltaképpen ki fejezni; mert e' volt a' Király' tzedulájának foglalatja: „ A meg-adója ezen Irásnak, Kommendáns Spandauban. Nehány órák alatt ott lessz a' Felesége is, Gyermekivel, és az 50 aranyakhol egyutt. Az eddig vabo Spandaui Kommendáns, jobb Kommendáns-
ságot fogkapni. "